

STUDENTEN WEEKBLAD

7de JAARGANG.
N°. 2.

REDACTEUREN: D. A. DE FREMERY, N. G. KAM,
D. M. G. KOCH, J. L. A. LEDEBOER, M. J. GRANPRÉ
MOLIÈRE, J. H. TELDEERS, R. VER LOREN VAN THEMAAT.

DONDERDAG
13 OCT. 1904.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.
Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende REDACTIE-VERGADERING ten huize van den heer N. G. KAM, Koornmarkt 72, op Dinsdag 18 October, des middags om 4 uur.

H.H. ABONNÉ'S

wordt beleefd verzocht adresveranderingen aan het bureau van dit blad te willen opgeven.

Over het bedrag van de abonnementsgelden van de nu afgelopen jaargang, zal in deze dagen worden beschikt. Beleefd wordt door mij verzocht die maatregelen te willen nemen, dat de kwitantien bij aanbidding betaald worden.

De abonnementsprijs van dit blad is **f 3,50 per jaargang**. Voor ult^o October **vooruitbetaald** is de prijs **f 3,—**.

POLYTECHNISCHE SCHOOL.

De inaugureele redevoeringen van Dr. Siertsema en den Civ. Ing. Van der Bilt.

De vorige week was voor het nieuwe natuurkundegebouw al dadelijk eene zeer belangrijke; behalve de openingsplechtigheid, waarvan wij in ons vorig nummer reeds een verslag opnamen, hielden de nieuwbenoemde docenten, de heeren dr. Siertsema en Van der Bilt er hunne openingsredevoeringen. Beide in een der groote collegezalen, die voor 250 menschen plaats bieden, maar waar er bij zulke gelegenheden natuurlijk veel meer geborgen kunnen worden. Zoowel Donderdag als Vrijdag zag men overal langs de wanden menschen, die een krukje hadden weten machtig te worden of bij gebrek daaraan zich met staanplaatsen vergenoegden.

Plaatsruimte ontbreekt ons voor het geven van een eenigszins volledig overzicht van het gesprokene. Naar ik hoop, zullen ouder gewoonte beide redevoeringen in den Delftschen Studenten Almanak worden opgenomen.

Donderdagmorgen om 11 uur opende dan dr. Siertsema zijne colleges met eene bespreking van de beteekenis van de nieuwere electronentheorie voor de geheele natuurkunde. Spreker wees er op hoe de laatste tijd een geheel ommekeer in den stand der natuurkundige wetenschap heeft teweeg gebracht. Tot voor korten tijd wist men van de elektrische verschijnselen en hare oorzaken weinig af, minder dan van de werkingen der overige natuurkrachten. Men meende b.v. van de werking der zwaartekracht beter op de hoogte te zijn, dan van verschillende elektrische verschijnselen. Men trachtte zooveel mogelijk alles terug te brengen tot het gebied der mechanica. Zoo bv. in de leer van het licht, dat men verklaarde door trillingen van de lichtaetherdeeltjes, onder de werking van elastische krachten. Andere bekende voorbeelden van zulke mechanische verklaring vindt men in de warmteleer, in de kinetische gastheorie enz.

Tegenwoordig is het streven er juist op gericht om allerlei verschijnselen en krachten in de natuur terug te brengen tot elektrische, en zodoende is het gelukt eene bevredigende voorstelling te vormen van veel, waarvan men tot nog toe wel de uitwerking kende, maar omtrent het wezen waarvan men zich geenerlei denkbeeld kon vormen.

Men heeft nu eene door Lorentz uitgewerkte theorie, die de aantrekkende werking tusschen moleculen verklaart als krachten, die de op die moleculen aanwezige elektrische ladingen op elkaar uitoefenen. Zelfs brengen anderen de geheele mechanica tot dergelijke werkingen terug.

De cohesie, de scheikundige werking van atomen op elkander, veranderlijke valenties enz. worden langs dien weg verklaard. Zelfs verwacht men zodoende de oplossing van vraagstukken als de lijnen- en bandspectra der elementen, terwijl eindelijk het grondbegrip massa begint te wankelen, nu men alle inertie-verschijnselen kan verklaren uit de schijnbare massa van een zich bewegend elektrisch geladen deeltje.

Vooral de wijze, waarop de electronentheorie de verschillende verschijnselen bij de electriciteitsgeleiding in gassen verklaart, is een harer grootste verdiensten.

Het zou veel te veel ruimte vergen om een overzicht te geven van deze verklaring, hoewel het onderwerp zeer zeker aller belangstelling verdient.

Prof. Lorentz, wiens naam zoo nauw aan de geschiedenis van de electronentheorie verbonden is, was zelf tegenwoordig en de aanwezigen namen de gelegenheid te baat om door een warm applaus hunne bewondering voor dezen grooten Leidschen geleerde te uiten.

Een inaugureele rede is en blijft altijd een tweeslachtig ding. De gewoonte brengt nu eenmaal mede, dat familieleden van den redenaar, dames van professoren e. a. de lezing bijwonen. En nu kan men van die dames toch uiterst lastig vergen, dat zij eenig belang zullen stellen in electronen, ionen en meer, wat voor de meesten onder haar uit den aard der zaak volkomen zinloze klanken zijn. Wat moet nu de spreker doen? Hij zal natuurlijk gaarne de gelegenheid te baat nemen om eene rede te houden van wetenschappelijke waarde, maar dan gaat zij noodwendig boven het bevattingvermogen van een groot deel der toehoorders, wil hij dat niet, wenscht hij min of meer voor allen begrijpelijk te blijven, dan is hij gehouden aan eene soort populaire toespraak, die meestal uit een oogpunt van wetenschap minder zal beteekenen. In groote trekken zou men kunnen zeggen, dat Dr. Siertsema de eerste, de heer van der Bilt meer de tweede opvatting huldigde.

Voor beide valt veel te zeggen, het beste zou waarschijnlijk wel wezen als de vorm de dames niet meer verplichtte, bij dergelijke gelegenheden tegenwoordig te zijn.

De heer Van der Bilt sprak Vrijdag, eveneens om elf uur, over de geschiedenis en de beteekenis van de zwakstroomtechniek. In het bijzonder gaf hij een overzicht van de ontwikkeling van telegraaf en telefoon, en van de reusachtige vorderingen, die men op dat gebied heeft gemaakt. In het kort besprak hij de verschillende stelsels, die elkander in den loop der tijden zijn opgevolgd, van de eerste pogingen in 1809 tot de nieuwste verbeteringen, die het telegraafwezen tot zulk een groote hoogte hebben opgevoerd. Vooral waren voor een niet-ingewijde verrassend de cijfers, die hij gaf over de snelheden die men tegenwoordig bij het oversienen van berichten heeft weten te bereiken. Door het vertellen van enkele anecdoten, die met het onderwerp verband hielden, wist de heer Van der Bilt eene welkome afwisseling te brengen in zijne rede.

De zaal waarin beide redevoeringen werden gehouden is daarvoor uitstekend geschikt. Men heeft geen last van resonneeren. Alleen was Donderdag het gehuil van den

wind, die aan alle zijden om de hooggelegen zaal kan heenspelen, uiterst hinderlijk.

Eigenaardig is het, dat de gehoorigheid in het gebouw zoo groot is, dat men in zaal β duidelijk kan hooren, wanneer in zaal α gesproken wordt. Dit kan misschien bij gelijktijdig gebruik van beide lokalen voor de docenten afleidend en hinderlijk zijn, al is het geluid natuurlijk niet zoo sterk, dat de toehoorders er last van zouden kunnen hebben.

Ts.

STUDENTENWERELD.

Verhouding tusschen Corps en Bond.

De rustige rust der laatste jaren had ons doen indommelen, had ons doen vergeten bijna, dat er bestaat een rivaliteit tusschen de twee groote Studentenorganisaties in Delft, en eene animositeit die, wij vreezen het ten zeerste, zal blijven bestaan, en zal blijven knagen aan de ontwikkeling en den bloei van onze studentenmaatschappij zoolang als deze bestaan zal zooals ze nu is. De rumoerige tooneelen van vorige jaren, we waanden ze voorbij; het uitjouwen en molesteeren en vol haat elkander uitschelden, we begonnen in gemoede te gelooven dat het tot het verledene behoorde. We waren gekomen tot mutueel negeeren eerst, daarna zelfs tot wederzijdsche waardeering, zooals we dachten. We bleven uit elkanders vaarwater, om elk op eigen manier onzen eigen weg te bewandelen....

Totdat plots de hartstochten weer opgewekt werden, en met felheid de strijd werd aangewakkerd. Nog nooit beleefden we zó roerig een cursusaanvang; nog nooit werden ons zoo vlamme blikken uit groene en halfgroene oogen toegeworpen, nog nooit waren we zó schreeuwend geclassificeerd en teruggebracht tot de zoo logische orde, ons van corpswege aangewezen.... En nog zelden werden zoo brutale en brute molestaties, aanrandingen en inbraken gepleegd als door dit pas aangekomen contingent corpsleden van welk verwacht werd dat het een schoone toekomst voor zijne vereeniging mocht zijn, aangehitst door tweedejaars, wier onguur corpsenthousiasme zich niet anders dan negatief weet te uiten, in haat en minachting voor al wat niet ontgroend is, voor den Bond in het bijzonder. Het lust me niet alle feiten te gaan noemen; maar dat b.v. een vierdejaars, iemand die over een jaar ingenieur wezen zal, op zijn eigen bed uitgescholden en gehoond werd door een tiental lafhartige vlegels, wien de mufte schooljongenslucht nog in de kleeren hangt.... zie, dat zoo iets gebeurt — de oudere en bezadigde corpsleden zullen het met mij betreuen. En ik kan u de verzekering geven, pas geinaugureerde leden, en u, waanwijze tweedejaars heeren, dat gij daardoor eene zware verantwoordelijkheid op u hebt geladen, dat gij haat en wraakzucht hebt gezaaid in het gemoed van velen, die zich liever niet mengen in kwajongensruzie; en dat de kans niet gering is dat gij bij wederkerende molestatie tot noodlottige botsingen aanleiding geven zult met al, wat niet bij het corps is aangesloten. En de burgerij jaagt gij tegen u in het harnas door uw walgelijk min optreden tegenover particulieren en uwe zoutelooze baldadigheden — feiten, die zelfs bladen als de Nieuwe Courant en de Nieuwe Rotterdammer (die anders heusch niet beschuldigd kunnen worden van u tot zondebokken te maken) de verzuchting deden slaken, dat het jammer was dat de daders niet bekend waren.

FEUILLETON.

In de Grot met de Echo's

door H. P. B.

(Slot.)

En toen hij met zijn sombere stem dat onbekende lugubere lied zong, begonnen de vlammen van de toortsen en kaarsen te trillen en te flikkeren, en dansten eindelijk mee op de maat van het gezang. Een koude wind kwam aanwaaien van uit de donkere gangen langs het water, en liet een zacht klagende echo na op zijn baan. Een soort van woelige damp wasemde uit van de rotsige grond en de muren, en verzamelde zich rondom den Shaman en den knaap. Rondom deze laatste was die aura zilverwit en doorschijnend, maar de wolk, die den Shaman omwikkelde was rossig en somber van tint. Dichter naar het platform toe-

Maar hierover door te gaan is niet in mijne bedoeling; het lacht me overigens wel toe op deze feiten als zoodanig een kritiek te oefenen met al de felheid van een verontwaardigd en verbitterd gemoed. Edoch, ik vertrouw, dat dit niet noodig is; ik vertrouw, dat alle bezadigden, ook al zijn ze toegerust met een maximaal dosis corpsoptimisme, bedoelde handelingen om het hardst zullen afkeuren; en misschien ook hebben de daders zelf, opgekaterd uit hun fuifstemming, ingezien dat hun optreden inderdaad onwaardig was aan jongelieden die zich de luxe permitteeren kunnen van opvoeding te hebben genoten; zijn zij zich hiervan niet bewust, dan zal dat zeker later wel komen, véel later desnoods, wanneer hun de periode van pet en korte broek niet meer zoo versch in het geheugen zal liggen. — Nu wil ik die wandaden alleen beschouwen als uitingen van de verhouding die er bestaat tusschen Corps en Bond — voor zoover ze direct of indirect tegen dezen laatste waren gericht.

Gebrek aan plaatsruimte verbiedt me de wordingsgeschiedenis van den Bond nog eens kort te verhalen. Trouwens, wie het artikel van R. (zie het vorig nummer van dit blad) gelezen heeft, moet overtuigd zijn geworden, dat in de tegenwoordige omstandigheden een groot deel der studeerenden niet in staat is, lid te worden van het Corps, zij het om financieele redenen, of om moreele overwegingen. Deze toestand is niet toevallig; hij ligt in de lijn der evolutie; de omstandigheden, waaronder de jongelieden naar Delft kwamen, wijzigden zich in den loop der jaren sterk en de inrichting van het Corps bleef in hoofdzaak wat ze voor véle jaren reeds was; ze is een laatste herinnering aan vroegere studentengrootheid, een bespottling van het moderne leven. —

De schuld van de heerschende verdeelheid ligt dus niet bij de niet-aangeslotenen, die kinderen zijn der omstandigheden, maar bij de corpsinstellingen, die uit den tijd zijn.

De uitgeslotenen gevoelden ook behoefte om zich aan te sluiten; ook zij wilden genieten van hun student-zijn: hun organisatie is de Bond. De Bond moest dus ontstaan; hij is een evolutieresultaat. Maar bovendien, en vooral, hij is een protest tegen de conservatieve instellingen van zijn tegenstander, een protest, omdat het ergerlijk is dat een vereeniging, die alle studeerenden moest omvatten, aan het lid-worden zulke hinderpalen in den weg zet. Ik herhaal, de Bond moest ontstaan, en daarom ook is éene, groote, alomvattende organisatie slechts mogelijk op zijne grondslagen; het Corps moet tot den Bond komen; de omgekeerde beweging zou gaan tegen de strooming der evolutie, is dus buitengesloten.

Het is dus nutteloos, leden van het D. S. C., dat gij u verbijt van woede; het is nutteloos dat gij uwe groenen afstuurt op onze kroeg, dat gij ons verachtelijk den rug toekeert op collegezalen en in de teekenlokalen ons hindert; dat gij ons najouwt, dat gij middelen gebruikt, waarvoor zelfs een burgerscholier zich zou geneeren; het is nutteloos, maar vooral, het is dom. Dit is niet de manier, waarop gij van ons bestaan verlost kunt worden. Ge kunt het niet ontkennen, we zijn een doorn in uw oog; het geloei en gehuil, dat opsteeg uit de drommen, die met fakkels defileerden langs de „Eensgezindheid”, het was welsprekend, en was teekenend voor de wijze waarop gij ons denkt te bestrijden. Maar ik herhaal, het is dom. Ge zijt ons vijandig gestemd, uw optreden laat geen andere uitlegging toe. Waarom? Het éenig mogelijke, hoogere motief is, dat gij de eenheid in de studentenwereld (die trouwens tóch reeds lang een fictie was) door ons ziet vernietigd, dat

gaande, sloeg luider nu de toovenaar een roffel op zijn trom en dezen keer ving de echo dat op, met een vreeselijke uitwerking! Het geluid weerkaatste van verre en nabij in onophoudelijk geklater; de eene ratelende slag volgde op den andere, al luider en luider, totdat het donderend gebrul geleek op een koor van duizend duivelsche stemmen, oprijzende uit de bodemlooze diepten van het meer. Het water zelf, waarvan het oppervlak, beschenen door de vele lichtjes, tot nu toe glad als een spiegel geweest was, kwam plotseling in beweging, alsof een machtige windvlaag er over heen streek.

Nog een lied, weer een roffel op de trom, en de berg trilde tot op zijn grondvesten door de echo's die als kanonschoten rolden door de donkere, verre gangen. Het lichaam van den Shaman rees zes voet recht in de hoogte en zat daar zonder eenig steunpunt als een vreemde spookverschijning, knikkende en zwaaiende. Maar de verandering die er toen plaats greep met den jongen deed iedereen het

gij die eenheidsabsentie betreurt, en ons dus als spelbrekers slecht zijt gezind. Dit hoogere motief voor uwe boosheid moge een verzachtende omstandigheid zijn, toch blijft uw geheele taktiek één doorlopende domheid: gij jaagt de niet-corpsleden op een hoop, den Bond stampt gij door uw vijandelijkheden bijeen tot een stevig en compact geheel. Dit is, van uw standpunt, een flater.

Wanneer het u ernst is met de groote studenteneenheid, dan zou ik u een goeden raad willen geven. In de gegeven omstandigheden ons vernietigen, kunt gij niet. Ziet daarom onbevooroordeeld uwe feilen in; erkent dat uwe inrichting uit den tijd is; schaft den groentijd af, of vervangt hem door eenvoudige, verplichte kennismaking; laat de finantieele offers der leden tot een minimum gereduceerd worden — en de Bond blaast zijn laatste adem uit. En dat dit eenmaal gebeuren zal — het staat voor mij als een paal boven water; uw Corps zal overwinnen; maar niet voordat het, en door onzen invloed, ten goede veranderd zijn zal. Wilt gij de zege, dan moet gij bijdraaien; wij kunnen niet terug.

En zoolang de toestand blijft, zooals hij nu is, beschouwt ons dan niet als belagers der eenheid. Juist wij zijn het die daar ernstig naar streven door ons te plaatsen op logische grondslagen. Wij smeeken niet om ons goed recht, wij eischen gelijkheid voor allen, en wij zullen dit blijven doen, totdat onze principes overwonnen hebben — ten koste van ons eigen bestaan. En wij zullen ons moeten getroosten antipathiek te zijn in de oogen van vele studenten en van vele professoren en van nog vele anderen — wij bidden niet om sympathie, waar die ons door onwetendheid en onnadenkendheid wordt onthouden.

V.

Hier en daar heb ik, sprekende over het ongerepte optreden van corpsleden, te veel gegeneraliseerd; men passe hier toe: „wien de schoen past...“ Alléén, die schoen schijnt soms voor de jongeren een passe-partout te worden!

SOCIALE AANGELEGENHEDEN EN WETENSCHAP.

Wat is Theosofie?

IV.

De Mensch.

We hebben gezien, dat de mensch door elke occulte wereldopvatting en dus ook door de Theosofie beschouwd wordt als den mikrokosmos, als in vermogen, in kiem bevattend alles wat er in den kosmos bestaat. Deze opvatting kan alleen dan gehuldigd worden, wanneer men aan den mensch denzelfden afkomst toekent als aan het heelal. We verlaten bij de beschouwingen over dit onderwerp het door direkte helderziende waarneming verzamelde feitenmateriaal, en komen aan beschouwingen, die berusten op langs meer indirekten weg verkregen feiten, namelijk op een wijze, die ik straks nader zal aangeven.

Volgens de Theosofie was er vóór het begin van ons zonnestelsel, want ook hier strekken zich de Theosofische beschouwingen in het algemeen niet verder uit, dan ons zonnestelsel, was er vóór dit begin „Het“, ongeopenbaard en onpersoonlijk, waarvan niets kan gezegd worden dan dat het is, en er zijn Theosofen die zeggen, dat zelfs dit er niet van gezegd kan worden. Bij de wording van ons

bloed in de aderen verstijven, terwijl zij verstomd 't gadesloegen. De zilverachtige wolk rondom den jongen scheen ook hem op te heffen; maar bij hem bleven aldoor de voeten op den grond staan. Het kind werd grooter en groeide alsof het werk van jaren zich, als door een wonder, in eenige seconden, in hem voltrok. De jongen werd groot en breed en zijn gelaatstrekken ook werden ouder met verouderen van zijn lichaam. En na nog eenige seconden was de jeugdige vorm geheel en al verdwenen. Die was als totaal geabsorbeerd in een andere persoonlijkheid, en tot den grooten schrik van diegenen, die Izvertzoff gekend hadden, was die persoon de zoo spoorloos verdwenene, en op zijn voorhoofd was een groote gapende wonde, waaruit langzaam dikke droppels bloed vloeiden.

De verschijning bewoog zich langzaam naar Nicolaas toe, totdat zij recht voor hem stond, terwijl hij, zijn haar overeind van schrik, en met een blik vol krankzinnige angst, staarde op zijn zoon die overgegaan was in zijn oom.

zonnestelsel treedt „Het“ gedeeltelijk in openbaring en vertoont zich aan den mensch als een drieëenheid, zooals dat in alle groote godsdienststelsels aangegeven is. De Theosofie kent deze drieëenheid als de drie Logoi, de drie aspecten van den Logos. Dit is de Godheid, „welks eigenschappen men zou kunnen aanduiden door alle goede te noemen met het voorvoegsel „al“: algoed, almachtig, enz., doch dit zijn slechts woorden, die voor den gemiddeld ontwikkelde mensch onvatbare begrippen weergeven. Zoo doende worden het holle klanken en is het beter deze voor zich te houden.

Uit den Logos komt het geheele zonnestelsel, voort, dus ook de mensch, en vandaar de Theosofische, dikwijls bestreden stelling: de mensch is van goddelijken oorsprong. Zij is, zooals men reeds opgemerkt zal hebben, zuiver pantheïstisch: God is in alles, God is alles, is het Zijn. Zeer dikwijls is de tegenwerping gemaakt, waarom, indien de mensch van goddelijken oorsprong is, hij zich nog moet ontwikkelen. De tegenwerping is het gevolg van een misverstand, want „goddelijk“ is erin als identiek met „volmaakt“ aangenomen, terwijl de Theosofie het woord „goddelijk“ hier gebruikt in de beteekenis „van God afkomstig“ m.a.w. een deel, een weerkaatsing, een vonk van God. Elke vonk kan en moet zich ontwikkelen, voortdurend, tijdperk na tijdperk, totdat na een onvatbaren tijdsduur het einddoel zal bereikt zijn, d.i. totdat de Vonk een God is geworden. Het verschil tusschen beide toestanden is ongeveer als dat tusschen de stof van een nevelvlek en de ontelbare zonnen en zonnestelsels die mettertijd uit dien nevelvlekstof zullen te voorschijn komen.

In verband met deze beschouwingen kan nu de tegenstrijdigheid, die er schijnbaar tusschen de algemeenheid van de Wet van Karma en de Vrije wil van den mensch bestaat, opgelost worden. Zooals ik in het vorige Weekblad heb uiteengezet, is elke daad het gevolg van alle omstandigheden, welke op dien daad invloed hebben uitgeoefend plus de vrije wil van het menselijk Ego. Deze vrije wil is dan, zooals we gezien hebben, bepaald door de eigenschappen van dat Ego, welke weer het gevolg zijn van ondervindingen in vorige incarnaties opgedaan. De wil zou dus niet vrij zijn maar het produkt van de omstandigheden van vorige incarnaties. Dit is slechts ten deele waar, want het Ego bevat datgene van den mensch, dat een deel, een vonk is van de Godheid en bezit als zoodanig van haar eerste bestaan af een wil, beter misschien een drang, die dus geheel vrij is van de omstandigheden, welke in het wordende zonnestelsel zullen voorkomen. Dit is in laatste instantie de vrije wil. Ik kom na deze kleine uitweiding tot mijn eigenlijk onderwerp terug:

In de ontzaglijke ontwikkeling, van goddelijken vonk tot Logos, vormt de menschheid één phase. Het aan de menschheid onmiddellijk voorafgaande stadium is dat van het dierenrijk, daaraan gaat vooraf het plantenrijk en vóór dit is het delfstoffenrijk. De goddelijke vonk die bij zijn ontwikkeling is gekomen tot de belevending van het mineraal, zal in een volgend ontwikkelingstijdperk het leven vormen van de plant, daarna van het dier en eindelijk van den mensch. Ik zal op deze voorafgaande ontwikkelingsstadiën niet verder doorgaan en me alleen bezighouden met dat, waarheen de menschheid zich ontwikkelen zal. Niet dat deze vroegere fasen onbelangrijk zijn, integendeel ze zijn van zeer veel belang en vormen een van de interessantste afdeelingen van het Theosofisch onderzoek, maar in een beknopt overzicht, als in deze artikelen bedoeld is, past een beschrijving er van, mijns inziens, niet.

De stilte als van het graf, die er heerschte, werd verbroken door den Hongaar, die de verschijning aansprak en met een plechtige stem vroeg: „In naam van den grooten Meester, van Hem die alle macht in handen heeft, antwoord de waarheid en niets dan de waarheid. Rusteloos zwerfende geest, zijt ge omgekomen door een ongeluk of laaghartig vermoord?“

De lippen van het spook bewogen zich maar het was de echo die voor hem antwoordde in eindeloze sombere herhalingen: „Vermoord! Vermoord!! Vermoord!!!“

„Waar? Hoe? Door wie? vroeg de toovenaar.“

De verschijning wees met zijn vinger op Nicolaas, en zonder zijn arm te laten zakken, zweefde hij langzaam terug naar het meer. Bij iedere stap die hij deed, deed de jongere Izvertzoff, als werd hij meegetrokken door een onweerstaanbare betoovering, een stap vooruit, totdat het spook 't meer bereikte en in volgende oogenblik over de oppervlakte gleed.

En toen de schuldige zoo genaderd was tot op twee pas

Slechts wil ik er even op wijzen, dat een dergelijk grootsche ontwikkelingsgang niet kan plaats hebben op slechts één planeet. Om alle omstandigheden, waardoor deze ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt, te kunnen verschaffen, is noodig een reeks planeeten, die natuurlijk ook uit stof van de verschillende gebieden zullen moeten samengesteld zijn, een planeetketen. En zelfs dit is niet voldoende. De stof van de planeeten zal zich eenige malen moeten herschikken, de planeetketen zal moeten „vergaan” en plaats maken voor een nieuwe, uit dezelfde stof samengesteld, en eerst dan zullen alle omstandigheden, voor de ontwikkeling noodig, verschaft zijn.

Zoals we gezien hebben komt de ontwikkeling van den mensch neer op de ontwikkeling van het Ego. Deze is, zooals dan ook uit den titel blijkt, uitgebreid behandeld in het reeds aangehaalde werk van A. P. Sinnett: „De groei der Ziel”. Ik zal hier slechts enkele groote trekken aangeven.

Bij den mensch van gemiddelde ontwikkeling groeit het Ego, doordat het zich incarneert in de grofstoffelijke wereld, daar ondervindingen van allerlei aard opdoet, en deze na zijn stoffelijken dood verwerkt en in min of meer blijvende eigenschappen van zich zelf omzet. De gang van zaken is sedert de eerste incarnatie zoo geweest. Slechts was toen de hoeveelheid opgedane ervaringen aanmerkelijk kleiner, en ging dus de evolutie veel minder snel. Immers deze eerste incarnaties komen overeen met een wilde van den tegenwoordigen tijd en het is duidelijk, dat van een leven als inboorling van de binnenlanden van Afrika de ervaringen zeer veel geringer in aantal zijn, dan die van een leven als bewoner van een Europeesche handelsstad.

Gaat dus in het begin de evolutie uiterst langzaam, hare snelheid zal voortdurend toenemen, naarmate het Ego groeit, zoodat voor een ziel van de gemiddelde ontwikkeling van ons Westerlingen elke incarnatie een schat van ondervinding oplevert, welke een merkbare stoot aan den groei der ziel zal kunnen geven.

Tot nu toe was ontwikkeling alleen mogelijk door middel van de ervaringen van de incarnatie, en dus slechts door de omstandigheden, waarin de mensch zich in zijn aardleven geplaatst zag. Er komt echter een tijd, en deze ligt voor velen niet al te ver in den toekomst, dat het Ego begint te beseffen welke plaats het in het zonnestelsel inneemt. Van af dit oogenblik zal het bewust invloed gaan uitoefenen op zijn eigen ontwikkeling en een groote ommekeer heeft plaats. De evolueerende impuls, die tot tot nu toe steeds van buiten op den mensch werkte komt nu voor een deel ook van binnen uit. Het Ego is namelijk zoover gegroeid, dat het ook op hoogere gebieden dan het stoffelijke ervaring kan opdoen. Is dit zeer voornamelijk punt, dit keerpunt in de ontwikkeling, bereikt, dan gaat de groei steeds sneller. De mensch, voor zich ziende den weg, die hij gaan moet om het doel van zijn bestaan te bereiken, verknoeit geen tijd meer door het inslaan van zijpaden, hij heeft nu „het Pad betreden”, zooals de term luidt. Aan het einde van dat Pad, staat de volmaakte mensch, volmaakt wat de menschelijke evolutie betreft en de goddelijke vonk, die, om het beeld te blijven gebruiken, intusschen tot een vlam is aangegroeid, zal overgaan tot een hoogere ontwikkelingsphase. Er staan verschillende wegen voor hem open. Een hiervan is die welke als zichtbaar einddoel voert tot de Lipika's of Heeren van Karma. Een andere en met deze zal ik me uitsluiten bezig houdend, voert tot den Meester of Mahatma.

Alvorens ik echter tot deze voor de Theosofie zoo belang-

van den rand van de afgrond van water, toen liep een krampachtige rilling door zijn lichaam. Hij wierp zich op de knieën, klemde zich vast aan een van de rustieke zetels met een wanhoopige greep, uitte een lange doordringende kreet van doodsangst. Het spook bleef zonder eenige beweging nu boven het water hangen, en met zijn uitgestrekte vinger wenkte het hem langzaam om te komen. Doch ineengedoken en in een lafhartige angst, gilte de ongelukkige, totdat het in de grot weerklonk: „Ik deed het niet . . . . Neen, ik was het niet die je vermoordde!”

Eensklaps hoorde men een geblas, en toen zag men dat de jongen in het donkere water lag alle moeite doende om zijn leven te redden, met nog dezelfde bewegingloze sombere-strengte verschijning over hem heen hangende.

„Vader! Vader! Help me . . . . Ik verdrink!” . . . . riep een zwak smeekend stemmetje te midden van het oproer van de spottende echo's.

„Mijn jongen!” riep Nicolaas, half krankzinnig van angst,

rijke kwestie overga, wil ik er eerst op wijzen, dat de wijze, waarop men het hierboven genoemde „Pad” kan beginnen te volgen, steeds bekend is geweest. Dit maakt in zekeren zin het godsdienstigste gedeelte van het Theosofische stelsel uit. Op welke wijze zijn de eerste schreden op het Pad te zetten? Wat is het eerste, dat men te doen heeft? Het antwoord op deze vragen vindt men o. a. in „De Stem van de Stilte” van H. P. Blavatsky en in „Licht op het Pad” van M. C., die beiden een verzameling voorschriften bevatten, meestal van moreelen aard, die den leerling allereerst dient te volgen. Een uitgebreide beschrijving van het Pad en den weg er naar toe vindt men in A. Besants twee boeken: „In den Buitenhof” en „Het Pad van Leerlingchap”. Ik moet hierna verwijzen en geef met opzet wat meer litteratuur, omdat dit verreweg het belangrijkste deel van de practische Theosofie is. Want voornamelijk met het doel de menschheid weer op nieuw en in een aan de tegenwoordige tijdsomstandigheden passenden vorm op dit pad te wijzen is de Theosofie in den wereld gebracht. Het is ook langs dezen weg dat de feitelijke kennis, de kennis door direkte waarneming, van de Theosofische leeringen kan verkregen worden.

En nu als slot van deze artikelen een woord over de Meesters, aan twee waarvan, zooals waarschijnlijk bekend is, de Theosofie haar ontstaan te danken heeft. Zooals reeds gezegd is worden door den naam „Meester” of „Mahatma” aangeduid die verheven wezens, die in hun evolutie zoover gevorderd zijn dat ze als mensch volmaakt zijn, wezens, die in wijsheid en kennis even hoog boven den hedendaagsche geleerde staan als deze boven den wilde. Het is nu de vraag, en hiervoor heeft men de Theosofie zeer dikwijls aangevallen en ook haar bespot, of dergelijke wezens bestaan hebben en vooral of ze nog bestaan.

Dat ze bestaan kunnen behoeft wel geen betoog. Waar we zien dat er evolutie mogelijk is van een wilde tot een Plato, daar is de mogelijkheid van evolutie van een Plato tot een voor ons oog volmaakt mensch niet in twijfel te trekken. Dat ze bestaan hebben, is vrij gemakkelijk aan te toonen. Allereerst zijn ons uit de Geschiedenis enkele mannen bekend, die door hooge zedelijkheid en groote wijsheid uitblonken. Ik doel op de stichters der Godsdiensten: Annie Besant noemt als voorbeelden: Zoroaster in Perzië. Laotze in China, de Manu en veel later de Bhudda in Indië en ten slotte Jezus in Palestina. Mag men in deze gevallen de overlevering, die meestal vergrootend werkt, met recht in twijfel trekken, als onwraakbare getuigen van hunne hooge volmaaktheid bezitten we de door hen nagelaten geschriften, die allen als „heilige boeken” in eere gehouden worden. Behalve deze bestaan er nog vele „heilige boeken” waarvan de namen der schrijvers geheel verloren zijn gegaan, zoo bijv. de heilige boeken der Chineezers, die der Parsi's, de Veda's en de Upanishad's; ook deze getuigen van de hooge evolutie-trap van hun samensteller. Sedert de beschaving van Europa is er geen werk dat deze in wijsheid en zuiverheid van zedelijke leering kan evenaren.

Rest dus de vraag, of de Meesters nog bestaan. Uit Theosofisch oogpunt is dit natuurlijk door het voorgaande opgelost, want daar de mensch onsterfelijk is zijn de Meesters van het verleden nu even levend als toen ze kerk stichten of op andere wijze een stoot aan de ontwikkeling der menschheid gaven. Maar ook voor het oog van de wereld zijn er punten die op hun bestaan wijzen. Allereerst is hier het getuigenis van het geheele Indische volk. Voor

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

opspringende „mijn kind! Red hem! O, red hem . . . . Ja, ik beken — Ik ben de moordenaar . . . . Ik zelf sloeg hem dood”.

Nog een geblas en gespartel en de geest verdween. Met een kreet van schrik snelde het gezelschap naar het platform; maar zij stonden eensklaps stil, als waren hun voeten aan den grond genageld, toen zij temidden van de dwarrelende draaikolken een bleeke vormlooze massa zagen, waardoor de moordenaar en het kind, die elkaar omarmd hielden omsloten werd, en die langzaam naar beneden zakte in het bodemlooze meer . . . .

Toen op den morgen na deze gebeurtenissen, na een slapelooze nacht sommigen een bezoek gingen brengen bij den Hongaarsche reiziger, vond men dat deze, met zijn Shaman verdwenen was. De bevolking meent dat het de duivel zelf is geweest.

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 13 OCTOBER 1904.

den Indiër klink het twijfelen aan het bestaan der Mahatma's even zonderling, als aan de Europeaan een twijfel aan het bestaan van den Christus zou klinken. En niet alleen dit, men kan in Indië, voornamelijk Engelsch-Indië zeer vele menschen aantreffen die zonder juist het punt van Mahatmaschap bereikt te hebben, enkele stappen in deze richting gedaan hebben. Ik bedoel de zoogenaamde Yogi's, die bij honderden over Engelsch-Indië verspreid zijn, en dikwijls eigenaardige vermogens ten toon spreiden. Dan is er het getuigenis van die leden der Theosofische Vereeniging, die, zooals vooral in het begin van haar bestaan gebeurde, persoonlijk met de Meesters, stichters der Vereeniging in aanraking zijn geweest. Ik kan hier niet alle namen noemen; slechts de bekendste volgen: Het zijn H. P. Blavatsky, A. Besant, Leadbeater, Sinnett, Grafijn Wachtmeester, enz. En ten slotte is er weer de litteratuur en ik wijs hier vooral op de beide boeken van Mevrouw Blavatsky, die naar zij zegt haar door de Meesters zijn ingegeven, namelijk; „Isis Unveiled” en „The Secret Doctrine”, waarvan vooral het laatste werk, het standaardwerk der Theosofie, de voornaamste getuige vormt van de wijsheid van den bron waaruit het is voortgekomen.

Ik ben hiermee aan het einde van deze artikelen gekomen, maar zal in een afzonderlijk stuk, de Theosofische Vereeniging behandelen en de resultaten die ze bereikt heeft vermelden. Het is slechts een zeer vluchtige schets van de voornaamste leeringsn der Theosofie geweest, die ik heb willen geven. Een ander zou, het zelfde onderwerp behandelend, waarschijnlijk enkele vermelde dingen, niet genoemd, andere, die hier zijn weggelaten, wèl aangegeven hebben. Indien echter de lezing van deze artikelen, iemand er toe leidt een studie van de Theosofie te maken, dan is het doel er van bereikt.

J. L.

Wanneer er zijn, die hun meening hiertegenover willen stellen verzoek ik slechts een ingaan op de hoofdzaken en geen uitspinnen van bijzonderheden. Dit spaart in het Weekblad enkele, voor derden weinig interessante kolommen uit.

Generaal Booth.

De concertzaal van Stads Doelen was Maandag goed gevuld, hoewel niet vol. Het middaguur was voor zeer velen natuurlijk een beletsel om het inderdaad uiterst merkwaardig optreden bij te wonen van den grooten stichter van het Leger des Heils.

Wie er geweest is, moet, dunkt mij, gevoeld hebben, hoe ontzaglijk groot en schoon toch in den grond dat werk is, door zoo velen bespot.

Maar ik zal trachten een eenigszins geregeld overzicht te geven van deze meeting.

Omstreeks 3 uur verscheen de oude generaal op het tooneel. Eerst werd een lied gezongen, gevolgd door eene korte rede van brigadier Schoch, een oud-hoofdofficier van het Nederlandsche leger. Na een inleidend gebed trad vervolgens generaal Booth zelf op.

Zestig jaar reeds wijdt deze 75-jarige grijsaard aan zijne grootsche levenstaak. En die jaren zijn niet voorbijgegaan zonder hunne merkteekens na te laten: de geheele verschijning maakt den indruk van een oud man, wiens fysieke krachten langzaam maar zeker afnemen. Gestalte en stem zijn niet meer wat zij eens waren, maar de scherpe blik, die doordringende oogen in dat door geheel wit haar en baard omgeven gelaat, getuigen van een grooten geest en van onverzettelijke wilskracht. Maar niet alleen kracht, ook eene groote liefde straalt uit die oogen, en geeft aan zijn geheele wezen zulk eene wijding, dat men gevoelt meer dan een gewoon mensch voor zich te zien.

Was dus de verschijning op zich zelf reeds in hooge mate indrukwekkend, ook zijne woorden droegen geheel het stempel van zijn persoonlijkheid.

Zijn doel was de les van zijn eigen leven te geven, zijne stichting: het Leger des Heils, te doen kennen.

Het doel van het Leger is genoeg bekend: Tot de laagste diepten der menschelijke samenleving richt het zich, tot

die uitgestootenen der maatschappij, wier leven zonder eenige kleur, zonder eenig hooger gevoel, zonder eenig ideaal verloopt, waar alles beheerscht wordt door de laagste menschelijke drijfveeren. Het richt zich tot de gevallenen, wien men den rug toedraait en wien de koude, zelfgenoegzame maatschappelijke opvattingen het zoo moeilijk maken den goeden weg weer te betreden. En toch zijn dat ook menschen, al is hun pad ook misschien gladder en moeilijker geweest dan dat van anderen of hun voet minder vast, toch gloeit ook in hun boezem nog wel een vonk van een heilig vuur van hoogere neigingen, toch klopt ook daar nog wel een hart toegankelijk voor liefde. Wel is die vonk bijna verstikt en de toegang tot het hart vaak door de omstandigheden moeilijk te vinden, maar zij zijn er. Wat nu het Leger des Heils wil? Doordringen tot de diepste diepten van dat hart door groote liefde en met hulp van God er die vonk aanblazen tot een machtig louterend vuur, doodend alle kwade neigingen. En waar wij dan gevallen zien, waarin dat is gelukt, waarin dat vuur niet slechts een gevallene bracht tot moreel bewustzijn, maar waarin het steeds hooger en rustiger opvlammend, tot voorlichting werd voor anderen, dan gevoelen wij dat daar een werk is geschied, dat slechts door de hoogste en edelste krachten in een mensch mogelijk wordt.

Dat is het doel van het Leger des Heils. De generaal zelf drukte het zoo uit: Waar eene hand in vertwijfeling naar redding wordt uitgestoken, moet daar die hand niet gegrepen, geen hulp geboden worden?

Het „Leger” wordt door zeer velen niet of verkeerd begrepen, daardoor vindt het niet bij alle weldenkenden den steun, waarop het recht heeft. Die vooroordeelen uit den weg te ruimen is het voornaamste doel, dat de generaal zich voor oogen stelt. Naar aanleiding daarvan zeide hij in hoofdzaak het volgende:

Gij moet ons niet beoordeelen, naar wat men van ons zegt, naar de publieke opinie. Vorm uwe eigen meening. Ook niet naar wat wij van ons zelf zeggen. Wel kan iemand lastig door anderen met meer juistheid beoordeeld worden, dan juist door zich zelf, maar ik vraag u niet u te laten leiden door wat wij zeggen. De heilsoldaat gelooft in zijne organisatie, in de zuiverheid van hare beginselen, hij gelooft in de waarheid van zijne godsdienstige opvattingen, gelooft in zijne methoden, gelooft in zijnen generaal, in zijne makkers. Maar oordeel ons daarna niet. Oordeel ons ook niet naar ons geloof; wij gelooven in de groote beginselen van het Christendom, maar werken voor allen, die steun behoeven, niet achtend de grenzen van kleur, of ras, of godsdienstige richting: voor ons is ieder ongelukkige, neger of blanke, katholiek, protestant, jood of heiden, een medemensch, die recht heeft op onze liefde en onzen steun. Neen, oordeel ons naar onze resultaten, zie wat wij hebben gedaan, hoeveel lijden is verzacht, hoeveel dwalende zielen tot hunnen God zijn teruggebracht, hoeveel tranen gedroogd, hoeveel wonden geheeld.

Zie dat alles, en steunt ons. Door uw werk en door uw geld. Geld is noodig; ik neem het waar ik het krijgen kan. Ik zou het van den Duivel zelf aanvaarden en er zijn rijk mede bestrijden. Men vroeg mij van een som, die ik van iemand ontving: Zult gij zulk vuil geld aanvaarden? Ja, ik aanvaard het, al is het nog zoo bezoedeld, en ik wasch het schoon in de tranen van weduwen en weezen. Zou het dan niet rein zijn?

Men zegt: Zou God ter bereiking van zijn doel de hulp van menschen behoeven? Maar het is mij of ik steeds Zijne heilige stem ons hoor oproepen Hem te steunen, met Hem te werken.

Wilt gij u een denkbeeld vormen over den omvang der beweging? Hoor slechts de cijfers: Het „Leger” bestaat 39 jaar en heeft zich in dien tijd over 49 landen en koloniën verbreid. 7500 afzonderlijke posten, tot op zekere hoogte zelfbesturend, zijn over den aardbol verdeeld. De leiding berust bij 14.000 officieren, bijgestaan door 60.000 personen, die aan het groote werk den tijd wijden, die hunne dagelijksche bezigheden hun overlaten. 17000 personen, gedeeltelijk zelf geredden, stellen zich belangeloos beschikbaar als muzikanten.

Van verschillende bladen worden jaarlijks meer dan 50 miljoen exemplaren gedrukt in 15 talen. Iedere week worden 300.000 menschen gevoed, iedere nacht 20.000

dakloozen eene schuilplaats verstrekt. Per jaar gaan 5000 gevallen vrouwen door 125 tehuizen. Volgens de nauwkeurigste berekeningen wordt daarvan 65—70% voor goed op het pad der deugd teruggebracht. Verder gaan er jaarlijks 2000 ontslagen misdadigers door de tehuizen, heeft het „Leger” zijne werkverschaffing, zijne weeshuizen, zijne inlichtingenbureaux.

Is dus het werk in de breedte reusachtig, ook op de diepte gaf de oude generaal ons een mooien kijk. Diep aangrijpend en tot bewondering dwingend was wel het volgend deel van zijne rede:

Wat mij altijd treft is dat, waar men tegenwoordig het verkeerd acht kinderen te slaan, omdat dat op de karakters slecht moet inwerken, men zich tegenover volwassenen, die zich aan een strafbaar feit schuldig maken, op zoo geheel ander standpunt stelt.

In een groote stad aan de andere zijde der zee leefde een jonge vrouw van 25 jaar, ééne van die ongelukkigigen, die geheel het slachtoffer worden van hare kwade neigingen. 49 keer reeds was zij door den rechter gestraft. En als zij weer vrij kwam, dan was zij weer iets slechter, dan toen zij de gevangenis inging. Kon het anders of zij moest in de maatschappij haar gezwoeren vijand gaan zien? Kon zij voor de menschheid, die haar had gemaakt tot wat zij was, iets anders gevoelen dan haat, woesten, verteerenden haat? Toen zij voor de 49ste keer in de cel werd geworpen en zich niet meer op die maatschappij kon wreken, is het wonder, dat zij toen haren haat aan zich zelf koelde, zich de kleeren van het lichaam rukte en zich vertwijfelend op den vloer wierp?

De politie wist niet wat aan te vangen en schreef den kapitein van het „Leger” of die zich het geval wilde aantrekken. Oogenblikkelijk begaf deze zich met zijne vrouw naar de gevangenis, waar deze bij de ongelukkige werd toegelaten. Wat toen? Trachte zij deze te overtuigen van het slechte in haar gedrag? Zij trad op haar toe, sloeg haar beide armen om haar naakte schouders en kuste haar op beide wangen. . . . Iemand, die haar kuste, was dat mogelijk, anders dan met slechte bedoelingen? . . . En gevoelen wij niet, dat dat de eenige mogelijke weg was om door dat bolster, door hartstocht en omstandigheden om haar hart geslagen, heen te dringen, en verdient een instelling niet onzen eerbied, onder wier vlag zulke dingen worden volbracht?

William Booth was als jongen van 15 of 16 jaar in slecht gezelschap gekomen en op weg om zelf niet veel beter te worden toen hij zich zijne roeping bewust werd om al zijn krachten te wijden aan de ongelukkige massa's die East End bevolken. Geheel alleen in den beginne, aanvaarde hij deze uiterst moeilijke taak, die hij tot zulk een schitterend einde heeft weten te brengen.

Aan het einde van zijne rede zeide hij:

Mijn leven ligt grootendeels achter mij; wanneer mij de groote vraag zal worden gesteld: William Booth, wat deedt gij met uw leven, dan zal ik antwoorden: Het Leger des Heils is mijn werk; maar ik vraag U; en vraag het u zelf, wat hebt gij met uw leven gedaan?

Toen ik weer op straat stond en kalm nadacht over hetgeen ik gezien en gehoord had, werd het mij duidelijk, welk een reuzenarbeid dat „Leger des Heils” is, maar vooral welk eene grootsche figuur de man moet zijn die dat werk wist tot stand te brengen; hoe die man verre staat niet alleen boven den gewonen mensch, maar boven de allerbesten uit onze omgeving, superieur door zijne werkkracht, door zijn geloof, door zijne naastenliefde, superieur vooral door de grootheid zijner idealen.

Ts.

LITTERATUUR EN KUNST.

In de werkplaats voor meubelmaken en houtsnijden van J. W. De Graaff, te Blaricum.

Bij het Gooische schildersdorp Laren ligt het landelijke Blaricum.

Witte zandweegjes kronken er tusschen hooge, groene hagen, waarachter bronze stroodaken rijzen.

Hier en daar is in de hegwand een opening waardoor

het besloten weggetje een klein uitzicht biedt over een tuintje, waar te midden der veeltintige vakken, — paarse kool, hooggeel koren, blauwgroene aardappelen, witte boekweit — een, nu gansch zichtbaar, huisje rust als een rimpelig besje, dat elk jaar nieuwe bloemen om zich ziet opbloeien en zich verblijdt in die jeugd en geur en kleur die uit haar zelf is geweken.

En als men buiten dat gekriewel van paadjes en hegjes en tuintjes en huisjes komt, ligt onder hooge, verre lucht, de open, wijdstreckende hei; en waar de velden gaan golven, de verschieten vernauwen, wordt plotseling de breede vlakte tot hooge heuvelen opgeperst, wier toppen met wuivende dennen, als schuimspattende baren, rijzen en dalen.

In dat land van kleuterige bekoorlijke dorpjes en machtige breedheid van natuur woont De Graaff.

Hij heeft dat land gezocht, onvoldaan over het zwaardruischende, felle stadsleven.

Hij leeft er in natuur en in kalmte. In een groote schuur heeft hij zijn werkplaats, waar ongeveer tien man in het maken van waar-mooi werk hun levensgeluk zoeken.

De gezonde bouw zijner meubelen wordt gesierd met uitmuntend snijwerk.

Een meubel moet persoon, karakter hebben.

De Graaff snijdt in de leuning van zijn stoel een ornament van bladen of dieren, laat een armleuning eindigen in een hagedissen-, een muizenkopje of i. d., brengt aan het einde eener rustbankleuning konijnen- of ramskoppen, styliseert in een tafelpoot een marebout, enz.

Het lijstje van een spiegel wordt frisch en geestig door raak gesneden ornament van natuurmotieven.

Er is iets te zien, te bewonderen aan elk stuk. Men kijkt met plezier na een stoel en kan telkens weer met nieuw plezier een andere beschouwen omdat alle verschillen in hun ornament, en elke versiering een verrassing geeft.

Niets vervelender dan, als men één der zes stoelen in een kamer gezien heeft, de vijf anderen te kunnen droomen; terwijl bij de afwisseling de rustige hoofdvormen toch blijven.

Dat hij leeft in de natuur, dat de konijnen en eekhorentjes zijn wandelingen verlevendigen, de vogels in zijn boomen fluiten of door de werkplaats rondhippen, dat hij in talloze veldbloemen het mooie heeft gevonden, — dat alles toont zijn werk.

Bij een wandtafeltje steken de achterpooten even boven het blad uit, en eindigen in een eekhorentje, een vogel of zoo iets; de stijlen van een kast eveneens.

Overal geniet men van flink, mooi snijwerk en men gaat houden van een meubel dat steeds iets te genieten geeft.

Geen zware profielen bij kasten en deuren, die allen zijn nageëapt van de tempels der Grieken, en daar beteekenis hadden voor bijv. waterafdruij, maar bij een steeds droogstaande kast zinloos zijn.

Geen halfzuilen en pilasters met prutsige kapiteeltjes, die schijnbaar dragen wat niet gedragen behoeft te worden.

Ga eens na in uw kamers, hoeveel aanlijmselen en leuter-versieringen overal hinderen; hoe de gaskronen zwiervende lijnen zijn, die, dank zij plotselinge versterking nog houden; hoe niemand hem kan geruststellen, die bij het zien van elken stuc-zoldering vreest dat ze ten allen tijde kan neerstorten, — geen steunpunt is zichtbaar.

Waarheid in vorm is de eerste — te lang gemiste — stelregel der moderne binnenbouw.

Door belangrijke, afwisselende onderdeelen, wordt een binnenhuis karakteristiek, en gezellig wordt het, door de tonige kleuren, waarin men tegenwoordig allerlei stoffen kan krijgen; ook door goed aardewerk als bijv. van Brouwer waar de bouw van een kan of vaas ook in de versiering wordt aangeduid.

Zij die in hun kamer een goed, degelijk goed, mooi stuk wenschen, en niet duur of die door enkele effen kleuren van gordijnen, rustbankbekleding enz., stemming willen brengen, — gaan of schrijven naar Blaricum.

Daar wordt, werkelijk goedkoop, in het meubel gebracht wat het allereerst moet hebben: karakter. En mooi en sterk is het bovendien.

Maar verlang daar geen lifaffe, overgedienstige vleierig, geen gestuif van winkelbedienden.

Er heerscht een kalme wijding door veredelende arbeid, die niet wordt verontrust door jacht tot geld of roem, door drang tot concurrentie-triomp.

't Jonge jaar geeft gansch den toon an,
Want ze zijn nu gansch een man-an.
Drinken panje op als water,
Betalen komt pas heel wat later.
Eerst wordt met gerust geweten,
Al 't ouwere er uit gesmeten.
De jong studenten drinken voort,
Totdat de grijze morgen gloort.

Rijmnoot van den Dichter.

Zoo rusten eindlijk ruwe woorden
En groenenjacht en donderjoel;
De wijn vloeit slechts langs hooge boorden,
Nu zit men daadlik op een stoel.
Noemt gij deez aard een hof van Eden,
Die nooit een groentijd mocht doorstaan,
Ik wensch nog verder voort te treden,
De oudren moet men dondren gaan!

Slotregels.

Vaartwel, vaartwel, gij groene weiden,

Waar elke bloem mij was een feest,
Vaartwel, vaartwel, gij ouders beiden,
Uw zoon is man: Hij speelt den beest!

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

SNEUNTOJOUNSSELSKIP „FRISIA”.

Sneutojoune dizze 15 fen Wynmoanne gearkomste by
Jehannes Osinga, om 10 ûre, fen Lieuwenhoeksingel 5.
Elts earste jiers, throch hert of tael oan Fryslân forboun,
mat sneuntojou kommen.

STEUNPENNING VOOR DE GLASBEWERKERS.

Ontvangen van H. E. O. f 5,—.

Het slot van het artikel over Algemeen Kiesrecht, en
nog eenige andere artikelen, zijn wegens plaatsgebrek
blijven liggen. RED.

ADVERTENTIEN.

S. LINDEMAN,

Werktuigk. Ingenieur.

REPETITOR in:

WISKUNDE;
Vakken van Prof. RAVENEK.

Op den mooisten stand van Delft voor Heeren Studenten

Maandkamers te huur.

Te bevragen aan het Bureau van dit Blad.

A. L. E. HAAS, Cuisinier,
34. Koornmarkt 34.

Alhier nog gelegenheid voor 12 à 14 Heeren te **dineeren;**
tevens plaatsing van twee **koffietafels.**

Ondergeteekende beveelt zich ook beleefd aan tot het
opmaken van **KOUDE** en **WARME SCHOTELS**, alsmede
tot het leveren van **DEJEUNERS**, **DINERS** en **SOUPERS**,
met of zonder **Servies.**

Hollandsche en Fransche keuken.

Foto-Artikelenmagazijn
ADR. VAN OOSTEN,

Brab. Turfmarkt 65.

Steeds voorradig de nieuwste en
meest gevraagde artikelen.

DONKERE KAMER DISPONIBEL.

AANGEBODEN voor 6 à 8 Heeren

een **KOFFIE- en EETTAFEL.**

Adres **VOORSTRAAT 81.**

Aan hetzelfde adres **een gemeubileerde ZIT- en
SLAAPKAMER te huur.**

DEN HAAG.
Boekhorststraat 149-149a.

VLEUGELS.
PIANO'S — ORGELS.

GOOSEN & SWAGERMAN.

Steeds
ruime
sorteering
van
Instrumenten
van uitsluitend
aanbevelenswaardige
fabrikaten . . . . .

RUILEN.
STEMMEN. REPAREEREN.

Billijke voorwaarden voor
PIANO-HUUR.

Aan onze Magazijnen is steeds
te bezichtigen de beroemde
Pianospeler „SIMPLEX”.

DELFTSCHE
LIMONADE SIROPEN,
waarvan bijzonder uitmunten de
Oranje- of Sinaasappel-Limonade,
f 0,75 de flesch.

6 fl. worden franco door Nederland verzonden.

W. DE HOOGH,
Nieuwe Langendijk 50.

Café-Restaurant HOTEL CENTRAL.

Levering van Déjeuners, Diners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement.
Pilsener Urquell. Franziskaner Leistbräu.

Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.